

ad restituendum quam potest. eum disponendi ad bonum bono exemplo vel verbo. pro eo orando vel orationes pro eo impetrando sed damnificas alium in fama quod debet restituere. **S**ecundus tripliciter potest aliquis aliquam diffamare. Uno modo falsum crimen imponendo. sic debet restituere famam simpliciter retractando verbum suum vel quod sibi imposuit quia aliter non servat iusticiam in reddendo pro quod suum est. Secundo modo verum. tamen occultum. non fuato ordine iuris. scilicet in publico proponendo. sic non tenet retractare verbum suum quod proposuit in publico. quia hoc faciendo mentitur cum sciat illud quod proposuit esse verum. et non tenetur mentiri propter quodcumque bonum reddendum alteri. sed tenet alio modo licite reddere sibi famam. puta. per boni verba non creditis eum esse tale male sibi dixi vel fatme. quia non fuato ordine iuris. proponi enim in publico quod non est verum publicum. et illa persuasio scilicet non reputetur eum tale. bona est. quia quilibet presumendus est bonus donec probetur contrarium. extra de scrut. in ord. faci. cap. vni co. Tercio modo verum crimine. sed occultum sibi in publico impositum negando. quia negans in hoc notat imponentem de calumnia. ille similiter non tenetur retractare negationem suam. qua negavit in publico verum sibi crimen impositum. quia non tenet aliquis statim in iudicio confiteri se reum nondum convictus. tamen tenet per quedam verba sobria. sicut dictum est in secundo articulo restituere famam illi accusanti. que indirecte notavit de calumnia. dicendo non habeatis eum per calumniatore. quia forte habuit bonam intentionem in proponendo vel forte credebat posse probare intentum suum. et deceptus est. Sed raro contingit boni restitutione bone fame. ideo periculum est damnationis eorum. qui ita proni sunt ad diffamandum. sed tardi ad retractandum.

Seria tertia post **Palmarum**

Omine demon

Ostrasti mihi et cognovi. **1** Petre. xi. **Q**uidemus inferiora a superioribus illuminari. sol namque omnia de die illuminat. **1** Jo. vi. topicorum philosophorum dicitur. dies est latro solis super terram. et homo litteratus sapiens illuminat scientiam ignorantem. ideo nescienti sci

ens. et erranti non errans recta ratione proponitur. **1** Jo. xxxviii. c. quibus. sic etiam superiores angeli inferiores illuminant. **U**nde **G**regorius de cognitione angelorum. q. xliii. d. quod superiores angeli inferiores reducunt in deum faciendo eos aliquos effectus cognoscere quos prius non cognoverunt. **S**icut quoniam unus homo docet alium. proponit ei aliquos effectus et facit ipsum eos cognoscere in illa eadem causa in qua ipse cognoscit. sic angelus superior propter nimis perspicax lumine glorie deus illuminari immediate ab ipso deo. quia ipsi per lumine quod habent vident in deo multos effectus futuros in ipso deo quos angeli inferiores per lumine quod habent debilius videre non possunt. **E**t ideo angeli superiores proponunt inferioribus effectus illos. quos ipsi in deo vident. **A**liis igitur effectibus sic propositis fortificatur eorum lumine per auxilium superiorum et incipiunt videre in deo effectus illos quos prius non viderunt. **S**ed quis. possit ne deus angelos inferiores immediate sine angelis superioribus illuminare. **R**espondet **G**regorius quod sic si vellet. sed deus vult ordinatissime agere et ideo vult inferiores angelos reducere in seipsum per superiores quia lex divinitatis est firmior inferiora in summa per media educere. **V**ult enim ex sua benignitate non indigentia. ut angeli non sint ociosi. sed ut habeant actionem aliquam ad sua inferiora. inferiores educendo in eum. sic cum christus dei filius firmiora beatitudinem deo fuerit inferior. deus cui omnia certa sunt. ff. de iudiciis. l. et si restituatur. §. ultimo. eum de futuris malis ab instanti conceptionis informavit que pati debuit quod exprimit propheta in psalms christi dicens dñe et cetera. **Q**uestitur. an anima christi cognoscat omnia que cognoscat verbum. **E**t videtur quod sic. **M**aria autem christi beata habuit spiritum non ad mensuram. firmior dicitur **J**ohannis. iiij. **S**ed spiritus est ad cognoscendum et diligendum. ergo habuit spiritum ad cognoscendum sine mensura. **E**t si hoc. ergo deus illi anime nichil celat. **C**ognoscat ergo omnia in verbo que cognoscat deus. **C**ontra **A**ugustinus. in. xi. de ci. dei **Q**uidquid scitur. scientis apprehensione finitum sed anima christi cum sit finita. non potest comprehendere infinita. ita quod illa infinita sint sibi finita. quia impossibile est infinitum esse finitum. sed verbum eternum cognoscat infinita sicut sibi finita. ergo impossibile est quod anima

nec artifices possent sine errore in tenebris
 artes perficere. **S**icut pictor quidam de **Q**uacro
 bicus in fatuualibus se excusabat et turpitudi
 ne filiorum suorum. cui cum diceret. cur melius pin
 geret quam homines faceret. respondit fert. **N**on
 videri. pingo die claro. nocte vero vi
 ros facio. **S**ic teuera ignorantia peribat
 offendit. et omnes ad errorem ducit. **S**icut philo
 sophus. iij. metha. dicit circa ea que ignoran
 tia decipiuntur omnes. et in **C**an. di. xxxviij.
Ignorantia. dicitur quod ignorantia est in cuncto
 rum errorum. **P**er oppositum vero scientia hominem
 perficit. recte dirigit in finem debitum et cauet
 periculum. **E**t quanto subiectum de quo aliqua scientia
 versatur est dignius et nobilius. tanto nobilior
 etiam scientia. id est de aia. **C**um igitur ante aduentum
 christi homines periculose errauerunt in cogitationibus
 suis. dicente. ps. Errauerunt ab utero. locu
 ti sunt falsa. nec aliquis posset certam scientiam
 habere de deo. propter suam infinitam et iaccessibi
 lem perfectiorem. **D**eus ex sua benignita
 te dignatus est ad nos descendere. et docte
 doctrinam veritatis. **R**egit enim contra tres
 errores notabiles. tres lectioes. primo.
Contra errorem affectiois demonstravit legem
 nature.
Contra errorem cognitionis declaravit legem
 scripture.
Contra errorem electiois notavit legem figure.
Nam primo homines errabant in hoc quod qui
 libet voluit sibi bene fieri sed non curabat bene
 facere alteri. malicia enim erat super ter
 ram. **O**mnis caro corrumperat viam suam
Gen. vi. **S**ed christus per hunc errorem per se
 affectiois demonstravit legem nature dicens.
Omnia quecumque vultis ut faciant vobis ho
 mines et vos eadem facite illis. **H**ec enim est lex
 et prophete. **M**atth. vij. **E**t hoc enim docet et
 iubet quodlibet alteri facere quod sibi vult fieri.
 et prohibet alij inferre quod sibi non affectat fie
 ri. **S**cientia enim huius lectiois inclinatur hominem
 ad bonum. et facit malum declinare et virtuose
 agere. **E**t istud ignorare est valde damna
 bile. quod sic ignorans ignorabit tempore retribu
 tionis. **I**nstruimur enim in hac lectioe de du
 obus precipue. **P**rimo quod agnoscere debemus
 dei dilectionem quam in multis demonstravit et
 eum ex affectioe cordis reamare. **S**ecundo
 amore ipsius recipientis proximum diligere.

Quisque namque deum toto corde si amaret co
 gnoscens eius feruentissimum amorem. **A**lijs
 enim opibus dilectionis omissis. per late carissi
 mi magnam caritatis operam. quod nos peccatores
 tantum dilexit. quod propter nos egenus factus est
 et tradidit semetipsum in mortem et durissimam
 passionem ut nos saluaret. **E**ccl. xxix. **F**ide
 iustorum gratiam ne obliuiscaris. dicit enim pro
 te animam suam. licet enim multum posset inflam
 mare cor ad amandum deum. quod ipse nos fecit
 multo tamen amplius debet nos incitare quod nos
 refecit nascendo. moriendo et celsum in resurre
 ctione et ascensione apicando. **N**am secundum
 aliquos assignantes causam quare una regio
 calidior est alia. est ex solis appropinquatione que
 est ex breuitate dyametri. **E**st enim in zodiaci
 circulus eccentricus et ideo ubi terre magis
 appropinquat ceteris partibus. ibi plaga calidior
 est alia. **S**ic et christus sol iusticie per incar
 nationem nobis appropinquans. calorem inten
 sissime caritatis adduxit. eo quod maxima distan
 tia abbreviata fuit que erat inter nos et deum
 et ibi apparuit breuitas dyametri. quod christus
 incarnatus fuit abbreviatus in carne. et hęc ap
 propinquitas solis iusticie. multum debet nos
 ad eius amorem inflammare. **U**nde christus. **N**on
 est inquit aliquis omnino nec pater nec mater
 nec amicus nisi alius quisque qui nos ita aliquis
 dilexerit quemadmodum ipse. **S**ecunda causa
 est ex solis mansione ut in principio capricorni
 ni et in principio cancri. ubi propter rectitu
 tudinem zodiaci sol videtur stare in eodem loco
 propter quod calor confortatur in locis suppo
 sitis in terra. et hęc causa refertur ad christi passio
 nem. **T**unc enim videtur sol. id est christus stetit immobilis
 crucis. id est affixus. et hęc christi mansio fuit in duobus
 solsticijs. quia. id est eius affixio et mansio christi in
 cruce super omnia debet in nobis amoris calo
 rem accendere. ita ut anima liquefiat in lacri
 mis compassiois. **E**xo. xvi. **C**um incaluisse
 sol liquefiebat manna. id est mens dulcedine de
 uotionis plena. **U**nde bernardus in sermonibus.
Duri et indurati et obdurati filij **A**dam.
 quos non emollit tanta benignitas. tanta flamma.
 tam ingens ardor. tam vehemens amor.
 qui puulis sarcinolis tam preciosas merces
 expendit. **T**ercia causa est ex solis oppositioe
 scilicet quoniam est oppositio solis ad caput nostrum. ut
 sub cancro exstant sol non declinat a capitibus

eorum dum est in illo signo. et maxime in principio signi. Et hoc refert ad christi resurrectionem vel ascensionem. ubi christus solus iusticie super omnibus capitibus nostris per potestatem et auctoritatem bene dixit. data est mihi omnis potestas in celo et in terra. Et in ascensione exaltatus est super omnes celos. Hoc omnia nobis christus demonstravit. Debemus igitur ea cognoscere et amore inflammati gratias agere. Unde beatus Hieronymus super cantica. super omnia. ad propositum sic inquit. Dilexit nos deus dulciter sapienter et fortiter. Dulciter nempe dixit. quia carnem induit. Sapienter quia culpam curavit. Fortiter. quia mortem sustinuit. Discite igitur o christiane a christo quemadmodum diligas ipsum. Discite amare dulciter. ne illecti. prudenter ne decepti. fortiter ne oppressi deficiamus. sed usque in finem diligamus. Ecce prima pars prime lectionis. Secundo debemus proximum diligere. Nam quilibet vult ab altero diligi et non ledi ex lege nature. Ergo etiam proximum diligas. nec eum offendas. hoc docet nos christus. Iohannis. xv. Hoc est preceptum meum ut diligatis invicem sicut dilexi vos. Nam christus dilexit nos multipliciter. Primo amore gratuito. scilicet gratis dato non procedendo nostris meritis. prime Iohannis. iij. In hoc est caritas non quasi nos dilexerim deum. sed quoniam ipse propter nos dilexit nos. Sic et nos amare debemus proximum. non ratione utilitatis sed causa virtutis. quia secundum Ambrosium vera amicitia virtutis est. et non questus. Unde Ciceronius de amicitia. Si utilitas glutinatur amicitias. eadem commutata dissolvetur. et hoc eius libro de pro. Quae felicitas facit amicum infortunium facit inimicum. Secundo nos amavit christus amore discreto. Amor discretus est qui personas et vicia persequitur. nec sic personis committitur quod viciis implicetur. beatus Hieronymus. Christus in carnis assumptione descendit nobis in culpe vitatorem. consuluit. Sic et amare debemus proximum ad romanos. xij. Dilectio proximi malum non operatur. Dicitur est quod ait Ciceronius libro de amicitia. Nulla est excusa non peccati si amici causa peccaveris. Nam cum conciliatur amicitie virtutis opinio fuerit. Difficile est amicitias permanere si a virtute deflexeris. Nec igitur in amicitia lex sanciat. ut neque rogemus res turpes. neque faciamus

rogati. Tercio nos amat christus amore fructuoso. sic et primus a nobis est diligendus. Unde prime Iohannis. iij. scribit. Filii non diligamur verbo neque lingua sed ope et veritate. in quibusdam caritas lingua habet magnam. manum autem nullam. unde Gregorius in moralibus. Dilectio vestra semper adhibenda est. et veneratio ne finis et misterio largitionis. Sed reverentia quidam sunt qui tantum feliciter diligunt. et solum verbo. quia occurrere infelicitate. ope fugiunt. Unde Gregorius. Cum quis in prosperitate diligitur. incertum valde est. ut prosperitas vel persona diligitur. amissio autem felicitatis vim interrogat amoris. qui in adversitate proximum despiciat. aperte convincit quod ipsum in prosperis non amavit. Quare Seneca in remediis fortunatorum. multi aliquid comitantur. melius mulce sequuntur. cadavera lupi. frumenta fornice. perdam non hominem sequitur illa turba. Quomodo homines non sunt discipuli christi. sed amici mente et visci. iuxta illud Ecclesiastici. vi. Est amicus socii mente et non permanebit in die necessitatis. Sed error erat in cognitione. Nam singularis populus domini noluit intelligere ut bene ageret. Quare dominus de errore eorum conqueritur pro peccata dicens. Dicitur. iij. Stultus populus meus non me cognovit. filii insipientes et recordes. sapientes sunt ut faciant mala. bene autem facere nesciunt. Hinc igitur error deus volens tollere et viam veritatis ostendere. misit filium suum magistrum veritatis. ut non solum verbo sed et exemplo erudiret et errorem falsitatis tolleret. quare audientes eius doctrinam. et videntes eius opera dicebant. Bar. xij. Igitur scimus quod veritas est et viam dei in veritate doces. Docuit enim brevissima lectione duo que lex scripture expressit. scilicet. Declina a malo et fac bonum. Non enim sufficit abstinere a malo nisi quis faciat quod bonum est. ar. lxxvi. di. ca. non satis. glosa. Cum facultas adest et necessitas instat alio sufficit bona voluntas. Nec enim vera via dei est quam sine intermissione ambulare debemus. Sed notare debemus in illa via tria. scilicet. Terminum a quo est recedendum. Medium per quod est transeundum. Et terminum ad quem est accedendum. Primum enim terminum a quo est recedendum est ipsum peccatum. quod quidem gravat hominem

et lassum facit in via. de quo conquerit ipse
Salomō. Sapie. v. dicēs. Lassū sumus
 in via iniquitatis. Et statim subinfert lassitudinis
 huius causam vi. Quid enim nobis profuit
 supbia aut diuiciarum iactantia quod
 protulit nobis. tanquam umbra transierunt omnia
 hec. **Secundo** aduerte te debemus mediū per
 quod est transiendū. et est pnia. equitas et
 iusticia. **Primum** mediū ostendit christus pec
 catoribus dicens. Penitentiam agite et app
 pinquabit in vos regnū dei. **Matth. iij.** Se
 cundum mediū pponit mechanicis et nego
 ciatoribus. puer. iij. Ducam te per semitas
 equitatis. quas cum ingressus fueris non ar
 tabuntur gressus tui. et occurrens non habe
 bis offēdiculū. **Mediū** iusticie ad iudices
 consiliarios et platos pertinet. **De q̄. Hie**
xxij. dicit. Qui ambulat in iusticijs et loq̄
 tur veritates. qui p̄cipit auariciam et excutit
 manus suas ab omni munere. qui obturat aures
 suas ne audiant sanguinem. et claudit oculos
 suos ne videat malum. ille in excelsis
 habitabit. **Sed** vere pauci per sua media am
 bulant directe. **Tercio** aduerte te debe
 mus terminū ad quem est accedendū. Ip
 se enim terminus est ipsemet deus et doctor
 noster christus. qui vocat nos quasi dilectos
 discipulos suos dicēs. Venite benedicti pa
 tris mei. percipite regnū quod vobis patrum
 est. **Matth. xxv.** Sed quis christus per scri
 pturam nos omnes vocet ad cenam eterne
 beatitudinis. pauci tamen eius vocem audiunt
 sed potius carne reuocante in medio dam
 nabiliter errant. **Istis** p̄tingit sicut cani de
 quo narrat quod exiit in quodam agro inter duo
 castra. audiens duo cornua vocantia homines
 ad mensam. sic in aliquo castris dñorū fieri p̄
 suenit. quod modo securus unū cornu. modo aliud. et sic
 tota die cucurrit quosq̄ horarum p̄dij transiit
 et sic nullum p̄ndiū habuit sed utiq̄ neglexit. sic
 stam in agro huius mundi inter duo castra ubi
 duo sunt p̄ata p̄andia per p̄uinia. **Unū** est christi
 ad quod nos vocat per cornu sacre scripture. per
 voces p̄dicatoꝝ. **Aliud** p̄andium est carnis
 parati in delectationibus. ad quod etiam cor
 nu male inclinatio ad peccatū vocat. et ad su
 um p̄ndium inuitat dicens. **Sap. ij.** venite
 fruamur bonis. **Nunc** multi sunt qui audiē
 tes p̄dicatorem vocare ad penitentiam et

ad p̄andium paradisi. relinquunt vicia et ad
 virtutes p̄uertuntur. sed modico tempore
 perseverantes. dum carnis delectationibus vo
 cantur. dimisso primo p̄ndio. iterum ad vi
 cia redeunt. et toto tempore p̄andij sue vite
 duplici via incedunt quousq̄ in mortē in
 cedunt. tunc ambo p̄andia tam beatitudinis
 eterne quam carnis amittunt. **Debemus** igitur
 lectiones christi audire. viam directā post
 eum sequi. sicut **Jacob** qui dixit. precedat
 dominus ante seruum. et ego sequar paulatim
 vestigia eius. **Genes. xxxij. et Job. xxij.** **Ve**
stigia eius secutus est pes meus. **Tercio**
 error est in electōe. quāto quis se illud quod
 melius est contemnit. et illud quod vilius
 appetit et eligit. **De** quo errore dicitur in
Canone de consecra. dist. v. non mediocri
 ter errant qui magno bono p̄ferunt medio
 cre bonum. **Sicut** videntur errasse filij is
 rael. qui pepones. porros et allea. et ollas car
 num affectantes elegerunt. et manna dul
 cissimum abhorrentes contempserunt di
 centes. **Quis** dabit nobis carnes ad vescē
 dum. recordamur piscium quos comedeba
 mus in egipto gratis. in mente nobis veni
 unt cucumeres et pepones. porri. cepe. et al
 lea. anima nostra arida est. nichil aliud respi
 ciunt oculi nostri nisi manna. **Numeri. xi.**
Sic reuera multi fuerunt ante aduentū christi.
 quorum plures consimiles modum sunt. quibus
 per scripturas et sanctos p̄phetas virtutes
 et dulcedo vite eterne proponit. qui per in
 credulitatem contemnentem scripture dulce
 dinem. et figure veritatem. potius delicias
 carnis et mundi delicias appetere et elige
 re solent quam virtutes et delicias paradisi. **p**
uerbiorū. xxvij. **Anima** saturata calcabit sa
 num. **Anima** eluriens etiā amarū pro dulci
 sumet. id est homo mundanis delicijs de
 ditus et saturatus. virtutes que dulces cibi
 sunt anime despicit. et quia saturari non pot
 ex eis. ea que amara sunt anime et dānosa. ad
 mittit pro salutaribus. **Contra** hunc erro
 rem christus nos vocauit et aperuit rem fi
 gure dando seipsum in cibū. et ut omnem nauseā
 figure tolleret quā antiq̄ habuerat in māna.
 corpus et sanguine p̄prium tradidit veraciter in
 caristia. quod aut corpus christi sit figuratū per māna
 patet primo rōne nois in manū. quod inē

pretat quid e hoc. qz scz sicut dicit in lra ero. xvi. Hebrei videntes mana de celo cadere dixerunt manbu. i. quid hoc est. admiratiue loquedo. Sic vere quicunqz considerat cibum istum. s. xpm in sacramento altaris. merito pot mirari et dicere. manbu. i. quid hoc est. qz ibi sunt tot miracula qz merito pot fieri que stio de eode. **Un** in ps. dicit. **A** dno factum est istud. et est mirabile in oculis nostris. **I**tem p manna intelligit eucaristia rone loci. qz sursum de celo venit a potentia diuina no humana. **Jobanis. vi.** **P**ater meus dat vobis panem de celo verum. **I**tem rone modi. quia tantum habebat qui multum. sicut qui parum colligebat. quia scz in qualibet pericula est totum corpus xpi. et in omnibus non est. nisi vnum. **Eccl. xvij.** **N**ecqz adiectum est neqz minus. qui enim plures hostias consecratas recipit. non magis habet de xpo qm ille qui solummodo habet vnam. **U**nus enim recipit sicut centum et conuerso. **E**t ideo de eo canitur **S**umit vnus sumunt mille. quatum isti tmi ille r. **I**tem rone virtutis. quia sic manna omnem saporem habebat. et quidquid volebat comedens sapiebat. **S**ic eucaristia oem habet virtutem ad omnia quecunqz voluerit homo pot valere dum tmi homo sciat ipsum debite et digne recipere et tractare **Sapientia. i.** **O**mnem bonis virtutem omnia prospiciens. vnde illud est similia cum melle. i. caro cum diuinitate. vel panis spiritus cum xpi corpore et humanitate. **Ezechiel. xvi.** **S**imilam et mel et oleum comedisti. **I**tem rone finis. qz tmi durauit quod diu fuerunt in via. i. in vstro et defecit in termino. **S**ic vere sacramentum altaris est institutum p via huius vite. et p transitum defuit huius mundi. qz reuera quoniam veniunt ad terminum huius vite ad terram promissionis et ad habitaculum paradisi tunc deficiet nobis nubes et mana. i. ignorantie obscuritas. et sacramentum huius velati veritas notificabit. qz tunc gustabimus suauitatem glorie et faciamur p re quam modo videmus p fidem. **Apulus.** **N**unc videmus p speculum in enigmate. tunc autem facie ad faciem **S**ed querit cur xps rem figuratam. i. corpus suum non apparenter ostendat. vt quilibet quid credat certum cognoscat. **D**ico qz ppter articulum notatum. xliij. **F.**

Secunda pars in qua

notat magna xpi passio ad pacendum. **I**n hoc qz acerbissimam mortem tunc pie et mansuete sic agnus sustinere voluit sibi reclamatoe et rebellionem vni ysa. liij. **S**ic ovium ad occisionem ducet et qui agnus coram tondeute se obmutescit et non aperit os suum. **S**ed et ego non agnoui. malum scz aliquid quod non aliquem feci. nullum lesi. nullum nocui. i. pe. ij. **P**ectus non fecit non inuenit est dolus in ore eius r. **M**oralis pbs dicit. i. posterior. qz ois nra cognitio ortum huius sensibus **Q**uod non sentimur naturaliter non cognoscimus. **C**um igitur inuisibilia sit icognita nobis. nuncio signis visibilibus vt mur vt ducant nos in cognitionem. sic videtur qz quicunqz noia quicunqz insignia solent reze cognitiones et proprietates monstrare **S**unt enim nomina inuenta ad cognoscendum. **C** de ingenuis et manumissis. i. ad cognoscendum **I**ta et insignia nobilia inuenta sunt vt cognoscantur in dignitate et nobilitate. ff. de reze diuisione. le. sancti. **R**ex regum dei filius qui ex sua dignitate et nobilitate ignotus est et huiusmodi icognit. volens se notificare modo et cognitionem eius ostendere qliter ppter hominem venerit et mortem sustinuerit proclamare fecit. arma siue insignia suam patientiam et innocentiam significanda. istar agni imaculati patienter sibi reluctatoe mortem et occisionem suscipientis. vni ysa. liij. et de pent. di. ij. **S**i enim inquit xps tanquam agnus coram tondeute se. non aperit os suum. **E**t hic bieremias. **E**go quasi agnus r. **C**ompat autem christus agno rone.

Mansuetudinis et innocentie

Agnitionis et scientie.

Validitatis et puenientie.

Nam agnus est mansuetus et innocens. nullum enim ledit. qz non habet cornua ad ventilandum sic bos. non dentes ad mordendum sic canis. nec unguis ad lacerandum. sic vrsus. non pedes ad calcandum sic equus. sed in omnibus innocens et mansuetus. **Q**uare dicit **I**sidorus. **C**etera animalia armavit natura solum agnus dimisit inermem. **S**ic christus vere dici potest agnus ratione mansuetudinis et innocentie. qz nunquam alicui nocuit. sed omnibus profuit. **Q**uare **Jobes** bapt. dignis eum demonstrato ait. **E**cce agnus dei qui tollit peccata mundi. vbi **Augustinus** infert. ergo innocens fuit. quia nec corde. nec ore. non opere alicui nocuit. **V**ere etenim dicere potuit illud

Diere. ij. Absq; pctō et innocens ego suz
Sic quilibet nēm volēs p eius innocentem
passionē saluari ⁊ a pctō liberari. debet eē vt
agn⁹ inocēs. vt n̄ denib; mordeat blasphe
mando detrahēdo. nec cornib; supbie ⁊ po
tentie iniuriādo. violentiā inferēdo nec ma
nib; rem alienā subtrahēdo. nec pedib; cal
cet primū despiciēdo. vt de se dicere possit
illō ps. Innocēs māib; ⁊ mōdo corde.

Sed q̄s hoc dicere p̄t vt de p̄n̄i currim⁹
innocēs ego sum ⁊ nulli nocui. certe pauci
ymo nulli. qz oēs quasi lupi rapaces agnos
innocētes strāgulāt **U**n̄ scitat **E**sop⁹ fabu
lam q̄ q̄ndā lup⁹ ⁊ agnus comedebāt i pa
scuis. ambo ad torrētē currētes bibēt. lup⁹
supiori pte aque bibēs. pede aquā turbauit
dicēs agno. **Q**uare turbasti aquā **A**gnus
rēdit. **I**nferior te suz. et quō turbare aquā
potui. imo ⁊ p̄tius hoc idem fecit. et m̄ pa
tris maliciā imitatis me infestando. ⁊ sic oc
casionē iuenta lupus agnuz occidit ⁊ deuo
rauit. quare **E**sopus dic. **S**ic nocet nocu⁹
innocuo cau lamq; nocendi querit. **S**ic reg
uera hodie multi lupis rapacib; companē.
qui paupes viduas ⁊ aduenas ledūt. ⁊ co
rum bona surripit. ⁊ violētē sine iusticia
possidēt. **S**ed quid talib; in punitōem pec
cati eueniat. notare p̄t in figura cuiusdam
regis samarie achab. **D**e quo h̄. ij. regū
xxi. **Q**uidā dicitur **N**aboth iuxta palaci
um regis hēbat vineā. ad quē rex achab di
xit. **D**a michi vineā tuam vt faciā mibi oz
tum olez. quia vicina ē ⁊ ppe domū meam
Qui cū nollet cū esset hereditas patz suo
rum. indignatus est rex seum. **A**d quē **J**e
zabel vxoz ait. **G**randis auctoritatis es. et
bene regis regnū isrl. ego dabo tibi vineaz
naboth. **S**cripsitq; ita l̄ras ex noie achab.
et signauit eas anulo regis. et misit ad ma
iores natū ⁊ opūmates qui erāt in ciuitate
ei⁹. vt contra naboth submitterēt falsum te
stimoniū dicētes. qz naboth maledixit deū
⁊ regem. ⁊ eū extra ciuitatē lapidib; interfi
cerent. **Q**uō ⁊ factū est de p̄sensu regis. **C**ū
antē audisset rex achab. naboth mortuū sur
terit ⁊ descendit in vineā vt possideret eā.

Ad quē dñs p **H**elyam ait. **I**n loco hoc
in q̄ linxerūt canes sāguinē naboth. lambēt
qz tuum sanguinē. **S**i mortu⁹ fuerit achab

i ciuitate comedēt eū canes. **S**i autē mortu⁹
fuerit in agro. comedent eū volucres celi. et
canes comedēt izabel i agro iefrahe l. **P**er
vineā naboth p̄t intelligi possessio v̄ aliud
bonū viri insti. **P**er achab regē h̄ac vineā
cupientē. h̄o quicūq; ⁊ maxie potēs. qui cu
pidus ē boni alieni. **P**er vxoz autē achab
que viā pessimā inuēit h̄ndi vineā p̄dictā.
scz p innocētis mortē. significant h̄oies ma
li qui sunt potentes ⁊ potentibus coniuuēti
⁊ dant eis p̄silia pessima rapiendi simpliciū
et innocentū bona. h̄i occasiōe queēt falsum
testimoniū ⁊ p̄ferunt et innocētes occidūt
Sed qual vidicta talib; accidat aduertere
debent. **N**az vltio sanguis sequit. ⁊ pena ta
lionis. morte mala moriēt. et canes infer
ni. s. dyaboli animas eoz rapiēt ⁊ crudelē
laniabūt. ysa. xxxij. ve qui p̄datis. nōne ⁊
ipse p̄daberis. ⁊ **A**ba. ij. **T**e ei qui m̄l̄pli
cat non sua. vsq; quo aggrauat p̄tra se den
sum lutum. **N**uquid non repente consur
gent qui mordeant te et fuscitabuntur lace
rantes te. et eis in rapinas eris. quia m̄ spo
liasti gentes multas. **S**ecundo agn⁹ **S**
est agnoscens. **E**t ideo dicitur agnus sc̄dm
Fidozum ab agnoscendo. quia agnus inf
numerabiles greges solo balata matrem
agnoscit. **E**odem mō christus in cruce posi
tus cognouit tria genera personaz. s. p̄trem
matrem. et crucifixoze. **N**am patrez cogno
uit animā suam sibi p̄mēdando dicēs. **P**a
ter. in manus tuas p̄mendo spiritū meum.
Matrem etiam agnouit de ea curam specia
lem habendo dicens **J**ohāni. **E**cce mater
tua. **A**gnouit etiā crucifixoze pro eis oran
do dicens. **P**ater dimitte illis. quia nesci
unt quid faciunt. **E**t quia christus in cruce
moriēs. horum trium generū hominū no
ticiam h̄uit. **I**deo ad hui⁹ representatōem
in fine cuiuslibet misse ordinatōne ecclie ter
dicitur **A**gnus dei. quasi diceret in primo
Agnus dei qui cognouisti patrem tuum
sp̄m tuum sanctū in suis manibus recom
mēdando. rogamus p̄ tuam innocentē mor
tem. vt dum dies vltima vite nostre adue
nerit miserere nobis. et spiritū nostrum ad
tuū accipias refugium. **A**gnus dei qui
dilectissimam tuam matrem agnouisti. de
ea specialem curam habendo. et **J**ohāni re

commédando. misere nobis et fac ut dulcissime matris tue precibus adiuvemur. atque ab aduersarijs precinuo eius liberemur. **O** agnus dei qui inimicos crucifigentes te agnouisti. benigne pro eis deprecando. misere nobis peccatoribus inimicis tuis. ut pro te reconciliati patri tuo. nobis tribuat pacem et requiem sempiternam. **T**ercio agnus totus utilis est caro. scilicet ad cibum. pellis ad usum variis. lana ad vestimentum. cornua cum unguis ad medicamentum. Sic Christus fuit nobis pro totum utilis pro eius animam ad viam salutis eterne ostendendam. pro sanguinem ad genus humanum redimendum. pro corpus ad animas fidelium sub consecrato pane nutriendum. pro veritate ad sanctos et electos in celis profuendum et glorificandum. **U**nus dominus moysi deprecanti ut se ostenderet vicis. **O**nde faciem tuam et salui erim. respondit ero. **xxiiij.** **O**nde ait tibi omne bonum. id est. mitte filium meum vobis. in quo est omne bonum. qui est pro passione omne bonum et necessarium ad salutem mundo promulgavit. **N**am ipse pro passione sua generale omnibus bonus vult et necessarius fuit ad salutem. **N**am omne bonum complectitur in tribus differentijs. videlicet in mali amotione. gratie assuetudine. assuetudine gratie promotione. **N**ec est bonum quod in his tribus deus non includat. nec est bonum quod extra illud habeat. quia omnia abundantissime et copiosissime fluunt de vulneribus saluatoris. ita tamen si sequamur vestigia eius. et ad percipiendum eadem bona abiles inueniamur. **D**e primo bono. scilicet mali amotione dicit **C**risostomus. omne genus venenae malicie et nequicie cordis bitaculo pellitur. et fugatur. si pro deuotas meditationes in cordibus nostris. serpens ille non eneus. sed vere deus erectus fuerit. si enim peccatis profundatus fueris. si vicijs impulsatus. si ad desperationem impugnatatus fueris. si carnis fragilitas inclinauerit. deique quidquid mali acciderit. erige serpentem in cruce cruentatum totum. et continuo te senties liberatum. **N**am si ad virtutem unius verbi. plati serpens verus vitus euomit et emittit. nonne magis ad fortem imaginationem dominice passionis vitus peccati euomit et penitus expellit. **U**nde **bernardus.** **N**ichil adeo medicinale est peccatorum. nichil ita interficit peccatum. crucifigit vicium. extinguunt temperamenta. depellit omne genus mali. sicut memoria dominice passionis. **S**e

cundum bonum consistit in gratie assuetudine. **D**e quo dicit ille egregius et deuotus doctor bonauentura. **N**ichil ita illuminat ad cognitionem. nichil ita dilatat ad gratiarum actum. nichil ita accendit ad dilectionem. nichil ita cogit ad imitationem. nichil ita eleuat ad contemplationem. nichil ita in anima operatur vniuersale sanctificationis sic meditatio dominice passionis. **B**ernardus. **Q**uid tam efficax ad curandum vulnera. necnon ad purgandum mentis aciem quam vulnerum ipsa christi sedula meditatio. nec quidquam tam infirmum ad mortem quam non morte christi sanetur. **D**e tercio assuetudine gratie promissione. **D**icit itaque bonauentura. **S**i vis o homo. ut de virtute in virtute. de gratia in gratia. de amore in amore. de desiderio in desiderium. de luce in lucem. de bono in melius proficias et ascendas. quotidie nullo fractus impedimento. quanta potes deuotione percurras. et mediteris domini passionem. **P**ossimum autem quod in consideratione dominice passionis cor nostrum inflamat penitus et exurit. et in gaudium spirituale potenter nos rapit et afficit. est illud cum deuote meditatur. quod illa vehementissima doloris acerbitas quam dulcis **I**hesus amarissimam sentiebat. transijt abijt et recessit. et fructum eius dulcissimum possideamus. fruamur in eternum. sic etiam ait **A**postolus. **C**hristus resurgens ex mortuis. iam non moritur mors illi ultra non dominabitur. **U**nde legitur in speculo historiali **V**incencij. libro. **xxi.** c. **xvi.** **xvij.** et **xvij.** quod fuit in episcopatu **L**eodij iuuencla quedam vita et nomine gratiosa **M**aria. **Q**ue propter amorem domini omnem ornatam contempsit. cuius promissione dilectionis dei memoria crucis et dominice passionis fuit que dum quadam die beneficia que Christus in carne humano generi clemens exhibuit consideraret tantam compunctionis gratiam tantamque lacrimarum copiam torculari eius crucis expressa in passionis eius memoria adinuenit. quod vestigia eius per ecclesiam lacrimae desuper pavimenti copiose defluentis ostendebant. unde non longo tempore post hanc eius visitationem. nec crucis ymaginem intueri. nec etiam loqui. nec alios loquentes audire poterat de passione christi quin ex defectu cordis in ex-

tasium laberet. unde ut dolorē aliqui tempore et fluxum lacrimarum cohiberet. relicta hūanitate ad xpi diuinitatē et maiestatem animū attollebat. ut in eius impassibilitate reperiret consolatiōem. Sed vno flumini impetū restringere conabatur. inde mirabile maior lacrimarum impetus oriebat. Cum esset quadam die ante parasceuen. cū iam imminere passione xpi. maiori lacrimarum ymbre. cū suspirijs et singulabo se cum dño mactare inclouisset. Quidam de sacerdotibus ecclesie ut oraret cū silentio et lacrimas cohiberet quasi blande increpando hortabatur. Illa dō vtercūda impassibilitatis sue cōscia egressa clamans ab ecclesia in loco secreto a dño cum lacris impetrauit. ut p̄dicto sacerdoti ostenderet. qd nō est in homine lacrimarum impetū cohibere seu retinere. quin flante spū vebemēti sunt aque. Cum igitur sacerdos ille eodē die missam celebraret. tanto lacrimarum diluuiō submersus est. qd spūs eius fere suffocatus est. ut libz et linteamina altaris rigaret.

¶ Cui post ancilla christi reuertens ac si presens fuisset. quecumq; acciderant sacerdoti remittit dicens. Nunc inquit p̄ experientiam didicistis. qd non est in homine impetū spiritus austro flante retinere. De inquit lacris mee sunt refectio mea. de sunt michi panes die ac nocte quia caput non affligunt. sed mentem pascunt. nullo dolore torquet. sed animā quadam serenitate exhilarant. dum sepe per violentiā non extorquetur. sed sponte a deo propinatur.

Tercia pars in qua

tractatur de insidiosa machinatione iudeorum. ubi. Venite mittamus lignum. etc. Secundum Nicolaum de lira. in illis partibus sepe oriente est quedam arbor dicta tartus cuius lignum si minutim incisum fuerit. vel in pulueres redactū in cibo occidit comedentem. et inde dicitur toxicum quasi venenum. et intoxicare id est veneno inficere. Et de ligno huius arboris intendebat ponere in panem et cibum Hieremie. qui est figura xpi ut eum occideret ne eos amplius argueret de iniquitate. Et congrue exponit de xpo. quia lignum crucis iudei volebat mittere in christū qui est panis vite eterne. Cogitauerunt

ergo qd si christū crucifigerent p̄teritis eum de memoria hominū tollerent p̄ supplicij sempiternitatem et doctrinam eius raderet de terra p̄ supplicij vilitatē. Cuius tñ cōtrarium patet. qz ipse crucifixus et mortuus. surgens a morte in populo fideli artulit fructū multum sicut p̄dixit Iohannis. xij. Nisi granum frumenti cadens in terrā mortuū fuerit etc.

¶ Sequitur. Tu autē domine sabaotib. herbrayce princeps exercituum. qui potens es iudicare iuste. et p̄bas tenes id est malas affectiones et corruptas concupiscentias. et corda id est cogitationes. videam vltimam tuam ex eis. Sed cur christus querit vindictam cum alijs p̄ eis rogauerit. Luc. xxiij. di. Pater dimitte eis quia nesciunt. etc. Dico qd hic querit vindictam de obstinatis et nō penitentibus. alijs rogat p̄ penitentibus. nec hic loquitur appetitū vindicte. sed zelo iusticie etc.

¶ Moraliter. Per illud lignū mortiferū. scz tari. designat lignum scē crucis. qd dyabolo mortiferū fuit. nobis dō saluterum. cum christus in eo moriendo diabolu vincendo occiderit. et hominē mortuū reuiscauerit. Quare sapientie. xiiij. dicit. benedictum lignū per quod fit iusticia. Iustum enim est. ut iuxta qualitatem et quantitatem delicti satisfactio fiat xij. q. ij. Fratemitas. In iuste autem homo fructū ventum ab arbore accepit. sed christus homo factus est propter hominē. iuste arbori fructum vite restituit. homo deletatus est in omni sensu illicite. et christus propter hominem punitus est in omni sensu licite. De illa iusticia habet Rom. v. Sicut per vnius delictum omnes homines in condemnatiōem. sic per vni⁹ iusticiā omnes homines in iustificatiōem vite. Fuit etiam congruū. ut quia dyabolus hominē in ligno deceperat et vicerat. p̄ lignum falleret et vinceretur. scdm illud Ouidij. Iustus vterq; fuit. nec est lex equior vlla. qz necis artificē arte perire sua. Hoc dicit Ouidius ad p̄mediationē iusticie duoz regū qz vtrq; tyrānū seui tormenti excogitatores in proprio artificio primo occidit. Unus pro punitiōe hominū excogitauit thaurū et eum. qui ignitus hominem immisum torqueret. Ex cui⁹ clamore mirabile mugitū daret. ac si thaurus videret. Quo facto rex ut artificis opus probaret

primo eū immisit. Sed rex. quendā hospitem i magna sterilitate p̄sulentē vicinū suū hospitez mactari ioui vt sua solus care videret. et sic iupiter p̄ illud olocausū posset placari. quē rex primo mactauit et ioui obtulit. Sic iustū fuit ut diabolus excogitator male deceptōis in ligno. p̄mo ip̄e arte sua deciperetur in ligno. De hac iusticia loquit̄ mḡe in. iij. sent. di. xx. reddens rōnem quare xp̄e noluit nos potentia liberare. sed iusticia. id inq̄t potentia vincere noluit. qz dyabolus uicio p̄uersitatis sue amator est potentie. et fertor oppugnatōis iusticie in quo homines eū magis imitant. qui neglecta iusticia potentie magis student. eiusq̄ adeptione letant. vel cupiditate inflāmant. Ideoq̄ placuit deo nō potentia. sed iusticia vincēs hominē erueret. in quo hō imitari eū disceret. **Uñ iohānes pp̄. xxiij. in clemē. de rel. et ve. sc̄tōz. c. h. dñm. dicit. O digna et nunq̄ intermittenda mēoria. in qua mortē n̄am recollim⁹ mortuā. nostrūq̄ interitū interisse. ac lignū viuificū ligno crucis affixū. fructū nobis attulisse salutis. Et statz post. O singularis et admiranda liberalitas. vbi donator venit in donū. et vanū est idē penitus cū datore. q̄z larga et pdiga largitas. cum tribuit quis seipm. dedit igit̄ se nobis i p̄buluz vt qz hō p̄ cibū in mortē corruerat. p̄ cibuz ip̄e eleuaret ad vitā. cecidit hō p̄ cibū ligni mortiferi. releuatus ē p̄ cibū ligni vitalis. In illo pependit esca mortis. i isto vite pependit alimentum. Illius esus meruit lesionē. illius gustus intulit suauitatem. gustus sauciauit et gustus sanauit. vide qz vnde vulnus est ortum. prodijt et medela. et vnde mors subijt. exinde vita veit. Dyabolus nāqz hōiem cupiēs secū eternalē mori et dānari. fructuz ligni vititi toricauit. vt gustatē inficeret et ad mortē vulneraret gustato etenim ab hōie fructu ligni vite mortē inuenit. dei clemētiā et misericordiam pdidit. amisit potentia. et creaturaz oim dñatōem et p̄sidentia que omnia fructus ligni sac̄te crucis estimat et perfecte sanauit. Nam xp̄s in cruce moriens tria p̄curauit. quia**

Patrem pacificauit reformās eius clemētiā
Dyabolū religauit anichilās eius potentia.
Hominē nobilitauit dās ei plenā cōfidētiā

Procurante nāqz dyabolo hō ex inobediētia de ligno venito fructū sumpsit. et deum se amaricauit. intantū qz fōrē miscōte et clementie oino clausit. maledicēs homi et terre et sp̄enti. ex cui⁹ suggestione hō peccauerat. **Iosue. xi. dñi effi inia fuerat. vt pugnarent sc̄z demōes p̄ isrl̄ i. hominē ordinatū ad beatitudinē et visionē dei. et nō mererent vllā clemētiā. sed xp̄s in cruce moriēs p̄is amaritudinē placauit priorē et maiorē clemētiā impetrauit. Exod. xxx. Dep̄cabit Aaron sē cornua eius altaris. sc̄z semel p̄ annū in sanguine qui oblat⁹ est p̄ pctō. et placabit sē eo in generatōib⁹ v̄s. expone. Deus p̄ filium suuz exp̄ssis brachijs semel moriēdo. et sanguinez in redemptōne populi fūdendo in ligno crucis oblatum. de p̄catus ē pro peccato populi. et placatus est sup̄ populo fideli. Figuratur illa placatio facta per lignum crucis. Exodi. xv. Per lignum missum in aquam amaraz et dulcoratam. Ibi enī dicit qz filij israel egressi de mari rubeo ambulauerūt per desertam. et venerunt in marath vbi aque erāt ita amare qz ip̄as bibere p̄re amaritudine nō valebant. de quo popul⁹ cū murmuraret. orauit Moyses ad dominū. qui ostendit eis lignū quod cum misisset in aquas in dulcedinē sunt mutate. Exin de autē venerunt in belim vbi. xij. fontes et lxx. palme erāt. Sic reuera genus humanū per peccatū lapsum et egressum de paradiso i amaritudine laborauit. et ambulauit p̄ desertam huius mūdi. et aque diuine gratie et clementie in fonte omnis bonitatis ita amaricate erant plene qz nemo ex hoc grāz exhaurire poterat. donec lignum sancte crucis immissum ē in dei filiū qui est fons sapientie et diuine bonitatis. et ip̄e pro peccatis populi p̄caretur. tunc viscera misericordie dei patris dulcorata sunt. et aquas dulcissimas sue misericordie et gratie in redemptōnem populi effudit. **Judit. v. A ligno obdulcorata ē aqua amara. In lignum etiam dulcorationis et pietatis p̄ lignum crucis affluentis fertur vna ps crucis fuisse de oliua. et forte potius rōne significatōnis q̄z necessitatis. Quia oliua radicē habet amaram et corticem similiter. fructus tamen eius dulcis est atqz pinguis. de q̄ oleū fit qd̄ ē cibo****

et medicina. nam vulnera mitigat et sanat. Sic passio et mors xpi cruce suscepta. in ra dice. i. ca. ppter qua et p qd et p qb iustinu it amara fuit. Fuit et amara i cortice. i. toto corpore. fructus tn crucis dulcis et vtilis. qz nra vulnera sanauit. et oleu misericordie nobis largissime spetrauit. **Isa. liij.** liuore ei? sana ti sum? et seqt. **Ipe** pctm multoz tulit. et p trasgressozibz orauit. vt no porent. **Ex** bis trahit documti qz ois qui cupit dulcediez crucis gustare interius in aia. necessario p? exterius i corpe patit amara. **Gal. v.** Qui sunt xpi carne sua crucifixe cu vicijs et co cupiscentijs. **Et** fm glo. hoc qz dic cu vicijs refert ad opa. qz at subdit cu cupiscentijs. refert ad videria. **Hec** at crucifixio nichil aliud e qz motu et cupiaz carnalium reffio. itanti qz eas caro et sensitiue passioes taliter ordinent. qz nuqz vsum et iudicium ronis ipediatur. **Secdo** p lignu crucis diabolu ligauit et. **Dyabolus** nanqz tam potens erat an xpi morte. qz hoiem temptare poterat et viceret. qz ppetrato pcto ho se fecit seruum dyaboli. **su** at est in ptre dñi sui et ligat vinculis eius. **Ex** xps in ligno crucis moriendo hoiem a vinculis dyaboli liberauit. **Un** mg iij sen. di. xix. **Incideramus** eniz in principē h? seculi qui seduxit adam et seruum fecit. cepitqz nos quasi vernaculos. i. empticios possidere. sed redemptor nē captiuoz nostros terendit muscipula crucez suam. et posuit ei quasi esca sanguine suum. vnde ergo dyabolus nos tenebat. deletum est sanguine suo. non enim tenebat nos nisi vinculis pctoz nostroz. illa erant cathene captiuozum. **Fecit** nanqz deus aduersarium ira timida et imbecille p lignum crucis qz merito passionis nullo modo crucis signum audeat appropinquare. nec signatum ledere. **Figurat** **Ezechiel. ix.** vbi dicit **Qz** ezechiel vidit septē viros hntes gladios in manibz suis qui transierunt per medium iherlm et omnes qs inuenerūt non signatos signo ihau interfecerūt. sed signatos no leserunt. **Uxi** isti signant demones qui pmitte deo non signatos xpi signo hnt et pnt temptare et ledere gladijs temptationuz et peccatoz. sed signatos fugiunt et timent. **Unce** **Aug.** sup **Iobanē.** Signuz crucis

a nobis expellit exterminatozē. si cor noslz xpm beat inbitatozē. **Ratione** h? virtus fertur vna ps crucis fuisse de ce dro. quod est lignu magne soliditatis et duricie. ita qz a vermibz nunqz corrodit vel cassat. **Est** arbor etiā ceteris altissima. odore iocundissima cuius odor fugat oia venenosa. est pul certima qz virozē nunqz pdit. fructu suauissima et in medicina valissima. **et in libano scdm** **Isidorz** repitur. **Hec** arbor est cruz qz vere e altissima et excellensissima dignitate. alitudo cedroz arboris eius. **Amos. ij.** Est pul certia. qz scz sanguie xpi picturata. et illa fructu dulces. i. dei filiu portauit qui triplicis est saporis. sanie corpis et deitatis. qui dulcis deuotis et sapius inuenit. fructus eius dulcis gutturi meo. **Can. vij.** **Ista** eniz distillauit gummi piosum. i. sanguine ip? xpi. quo p certo si liber consciētie nre vnctus et linitus fuerit. nunqz a tinea vicioz et pcto rum corroderet. nec vetustate male psuetudinis consumetur. quia liquor veri sanguinis summe est medicinalis p infirmitates omniu pctoz. **Na** odor ei? .i. meozia vel ec umbra fugat venenosa oia. i. signato et inuocatio eius fugat demones. **Unde** ps. virtutem h? signi psiderans. inuocauit deum vt mereret eius virtutis piceps fieri. dicens. fac mecu signu in bono. vt videat qui oderunt me id e demones et confundant. **Uxi** de inuentioe sancte crucis legit. qz du cruz ab **Helena** quesita hierusalem fuerat. et per iudam iudeu monstrata. dyabolus in aere vociferauit. dicens. **O** iuda quid fecisti p trarium iude. **Ille** enim me suadente xpm tradidit. tu vero domini crucem ostendi sti. per illum multoz animas lucratis erā. per te autē multas amittam. **Per** illum i populo regnabaz. p crucem vero qua ostendi sti eijciar ab omnibz populis. **Qualiter** autē demones crucem fugiant et odiant diuersis patet exemplis. **Debet** g se homo semp signare signo crucis. firma fidei in memoria passionis et securus ab aduersario stabit. **Tercio** christus homiem p crucem nobilitauit. dans homini plenaz confidentia. **In** statu nanqz innocētie ho data fuit vfiatio et psidentia sup oia viuētia sup terram. **Gen. pmo.** **Dñam** piscibz maris. **Hodie**

xpus in ligno crucis in hūanitate moriens
et dyabolū triumphās. naturā humanā di
gnificauit. et ultra angelicā locauit in plenā
psidentia. quia iustū est vt quāto christus
se in hūana natura humiliāuit tanto enīam
exaltaret in dignitate. sed ipse inclināuit se
in cruce. ultra omnē dignitatem entis in maxi
mā miserā. licet non in culpā. Ideo dignū
fuit vt etiā ultra oēm dignitatem entis etiam
angelicā naturā exaltaret ad gloriā. et ple
nam omnīū psidentia. **Uñ** **Matth. xviii.**
Data est mihi omnis potestas in celo et in terra
Nec solū naturam hūanam susceptam mira
grā vntionis sublimāuit. sed etiam in spem
oēm hominem in grām meriti et comprehensio
nis gloriā exaltauit. Hoc patet in virgine
gloriosa. que gratia comprehensiois etiā prece
lit omnes choros angelorū. Quare in eius
laudem canit ecclesia. Exaltata est scēa dei
genitrix sup choros angelorū. Est ecē regina
et dñā angelorū. In signū huius excellētis
dignitatis humane nature. angelus qui aff
aduentū xpī se pmisit ab homine adorari. vt
patet Gen. xviii. Post xpī incarnatōem si
pmisit et volente eū adorare increpauit di
uide ne feceris p̄su? m? sum et fratry tuorū
habentiū testimoniū ihesu. Apoc. xix. Et
ergo hec potētia et dignitas p̄firmata ē in
ligno crucis p̄ xpm. merito dicit Apoc. xxi
Potestas eorū est a ligno vite. Sed oc
currunt hic duo quesita merito mouenda.
Primo an hō angelū dignitate precellat.
vel e conuerso. Et videt qd homo sit nobilior.
etiam dicitis. Etiam autoritate beati Aug.
qui dicit. qd mente humana solus deus est
maior. Item rōne pbatur. In omni gene
re id quod tenet rōnem finis ē melius sed
in genere creaturaz homo tenet rōnē finis
et non angelus igit. Nam Remigi? et phi
losophus dicūt. qd nos sumus finis omnīū
quodāmodo que sunt. qd nō dicit de angelo
Confirmat. maior est qui recumbit q̄ qui
ministrat. teste dño. Luce. xxi. Sed ange
lus ministrat homi. Hebre. i. Omnes sunt
administratores spūs. Contra spūale nobi
lius et dignius est corpali. et incorruptibile
et imortale corruptibili et mortali. sed āge
lus est spūalis incorruptibilis et imortalis
homo autē non. ergo q̄. Bonauentura in

ij. vi. i. respondet qd de angelo et hoīe possit
in us loqui dupliciter. vel p̄ compatōem ad
finem ad quē sunt. vel q̄m ad nature di
gnitatez. Si primo mō sic sunt pares. quia
ad eundē finem. s. ad eternam beatitudinez
immediate ordinant. nec sic angelus p̄pter
hominē. nec e conuerso. tamē sicut lex caritatis
facit in membris corpaliū et cōcuiū ciui
tatis. qd vnum mēbz fuit alteri. vt pes por
tat se et oculū. et oculus videt sibi et pedi et
in ciuibz terrene ciuitatis similiter p̄ngit.
Ita intelligē dū est de hoīe et angelo qd sunt
ciues supne ciuitatis. quia enim homo ha
bet abilitatem ad labendum. et possibilita
tem ad resurgendum. angelus vero stans
perpetuitatem in stando. cadens impossi
bilitatem in resurgendo. Ideo et angelus
stans sustentat hominis infirmitatē. et homo
resurgens repat ruinam angelicā. Ideo qd
dammodo angelus propter hoīem. et quo
dāmodo e conuerso. et idō ad hoc pes sūt
Si vero loquamur q̄m ad nature digni
tatem. sic angelus melior est homine et su
perior in gradu p̄sistit. Si obijceres qd xps
et brā virgo qui sunt optimi in genere hūa
no. meliores sunt optimis in genere angeli
co. ergo hō simple melior est. Dicendum qd
hoc non est rōe nature. sed multiplicis grē.
supaddite. Ad autoritatē contrariā. qd nil
cedit mediū inter mentē et deum. Dicēduz
est. qd hoc aut est mediū fm dignitatē nate.
vl fm causalitatē influentie. Primo modo
cedit mediū. scdo mō non. Nam deus ime
diatē influit in mentē. et ipsa mens imedia
te a prima veritate informat. De scdo rōe
finis. dicēdu qd aliquis est p̄pter qd res
est aut ad supplendā indigentia. sicut domus
p̄pter hominē et calci? p̄pter pedem. Aut ad
luscipiendū eius influentia. sicut homo p̄pter
deum. quod vltimo mō habet rōnem finis
nobilius est. quod p̄mo modo non. Quia
enim hō omnibz indiget. angelus nullo ni
si deo. idō omnia p̄pter hominem. nō omnia
p̄pter angelū. In cui? rei signū angelus cō
ditus est in p̄ncipio. homo vero in die sexto
qd obijcit de ministerio intelligit duple
Aut p̄pter se alicui ministrat. sic regi et dño
et talē nobilior. Aut p̄pter aliū. sicut si mi
nistrat miles garrioni regis. talis nō ē nobi

lior Sic angelus ministrat homini propter
deum sicut dicitur pauperi. et foris egrotanti

F Querit secundo. ut deus magis dili-
gat hominem quam angelum. Respondeo secundum
bonaventuram. di. xxxij. tercij. **R.** Deum dili-
gere magis vel minus creaturam rationalem.
est secundum duplicem effectum. Duplex ei est effectus
scilicet conditoris et effectus reparitoris. Primo
effectum magis diligit. vel dilexit angelum. quia
ipsam in melioribus naturalibus condidit. Se-
cundo vero effectum magis dilexit hominem.
quia redemit hominem. angelum vero non. Si autem
ulterius querit que istarum dilectionum magis
excedat. Dicendum est quod excessu dilectionis
dupliciter est loquendum. aut ut nunc. vel sim-
pliciter sive secundum statum presentem. sive secundum statum
finale. Si primo modo. sic dilectio ad ange-
los magis excedit. Si secundo modo. tunc exce-
dit dilectio ad homines. de pluribus enim ha-
bebit homo in futuro vnde magis gratias existat
deo quam angelus. tunc propter beneficium incarna-
tionis. tunc propter beneficium redemptionis. tunc
propter beneficium eminentis glorificationis
in utroque sexu. scilicet christo et beata virgine. quos
super omnes angelos exaltauit.

Feria quarta post Palmam

Domine quis

Credidit auditui nostro. ysa. liij.
R. Bus. i. metha. dicit quod ad
sapientem et ad docere volentem pertinet omnia
scire. et posse causas reddere eorum que scit
Quia. i. pbi. et ij. metha. dicit. tunc enim vnum
quodque scire arbitramur cum causas eius co-
gnoscimus. **Quia** autem fides christiane religio-
nis est tam ardua sublimis et difficilis quod per
causas. et rationes perfecte nequeat probari et ostendi.
Ideo firmiter credenda. et simpliciter con-
fitenda est. ut habet extra de sum. trini. ca. Fir-
miter in textu et glossa. Nullus namque nimis
curiose causas et rationes perquirere debet fidei
quia non omnium ratio reddi potest. ff. de legibus
.l. non omnium. **Idem** impator Justinianus
ut habet. C. de sum. tri. l. nemo. prohibuit quod de
inceps nemo cuiuscumque conditionis extiterit
publice nec etiam private de fide contrectet.
et disputet. vel in dubium reuocet que a sanctis
patribus iuxta aplice expositiones et instituta
sanctorum patrum diffinita noscuntur. nisi fiat

addiscendi in scholis. quia de singulis non est
inutile dubitare secundum Aristotem. vel etiam causa
vincendi hereticos. Unde Maximus in ser-
mone plurimorum martyrum dicit. **N**ouerimus
itaque quod non sine magno discrimine de religi-
onis veritate disputamus quam tantorum languis
ne confirmata videmus. **Isaias** ergo in spiritu
cogitans altitudinem et profunditatem fidei christi-
ane religionis. fragilitatemque humane capacita-
tis. de reuelatis sibi et non prophetandis dixit
domino. **N**isne quis credidit auditui etc.

Sed querit. utrum fides christianorum sit nobi-
lior et certior omnium sectarum. **A**d quod rursus
dubium notare debemus secundum philosophum. ij. poli. 1.
in principio. quod tria sunt que faciunt dictam
alicuius credibilem. quibus non demonstratiue lo-
quatur. scilicet prudentia. virtus et beniuolen-
tia. Cuius ratio est scilicet eorum. quia propter oppo-
sita illorum discredimus alicui non demonstra-
tiue loquenti videlicet. aut propter imprudentiam
quia reputamus eum ignarum. aut propter malitiam
quia quis vix sciat. et non est amicus verita-
tis et iusticie. ei si creditur. aut propter defectum
beniuolentie. quia in casu licet sit prudens
et virtuosus. non tamen reputamus eum beniuo-
lum quod velit consulere id quod nobis pueniens
est. **S**ed quando illa tria concurrunt in aliquo
quod scilicet eum reputamus prudentem. virtuosum
et nobis beniuolum. tunc absque dubio credimus
dictis eius. quibus ea non demonstrat. **S**ic do-
ctor noster christus veniens in hunc mundum persuade-
re. predicare et fidem docere. dicta sua scien-
tissime non demonstrauit. et ideo doctrina sua
non vocatur scientia sed fides. **S**unt tamen
dicta sua nichilominus credibilia per tres pre-
dictas rationes. **T**um quia viguit in eo pruden-
tia. cum esset sapientia dei patris. **L**u. ij. **M**iraba-
mur super prudentiam et responsis eius. **V**irtus
quia doctrina eius in virtutibus moralibus
transcendit omnem aliam sectam. **N**am dato quod
aliqua secta aliam pertineat aliquid honestatis.
fides tamen nostra hoc idem continet et amplius
et quod docuit fecit. **A**ctum. i. **C**epit ihesus
facere et docere. et ideo **M**arci vij. dicit. be-
ne omnia fecit. beniuolentia ad nos. quia dile-
xit nos et lauit nos a peccatis nostris in sangui-
ne suo. apo. i. **E**t ideo signanter dicit de christo
patris. **T**estimonia tua credibilia facta sunt ni-
mis. **D**e honestate etiam fidei nostre dicit